

PROGRAM PODPORY
**ČESKÉHO
KULTURNÍHO
DĚDICTVÍ
V ZAHRANIČÍ**

Závěrečná zpráva o působení učitele u krajanů

Školní rok: 2023

Destinace (země, místo): Argentina (Buenos Aires, Rosario, Santa Fe) a Uruguay (Montevideo)

Jméno, příjmení: Pavlína Řeháčková

Obecné informace

Učitel je smluvně vázán vyučovat na následujících 4 místech: v Buenos Aires, v Rosario, v Santa Fe a v Montevideu. Vyučující může spolupracovat dle vlastního uvážení také s krajanů v Córdobě, případně i na dalších místech.

Město Buenos Aires, hlavní působiště učitele, se nachází na východě země, na břehu Río de la Plata. Převládá zde mírně vlhké subtropické podnebí. Léto je obvykle velmi horké, zima je vlhká a teplota může klesat pod 10°C. Podobné klimatické podmínky jsou charakteristické pro Montevideo, ležící na východním pobřeží Atlantského oceánu při severovýchodním okraji Río de la Plata. Teploty v Rosario, ležícím asi 300 km severozápadně od Buenos Aires, a v Santa Fe, ležícím asi 500 km severozápadně od Buenos Aires, dosahují během letního období vyšších hodnot, zimy jsou naopak trochu mírnější.

Ve školním roce 2023 byl učitel ubytován v menším bytě v centru města, ve čtvrti Recoleta. Ubytování si učitel zajistil sám. Výuka za normálních okolností probíhá na několika místech v Buenos Aires.

V roce 2023 narostl počet hodin prezenční výuky, ale nadále také pokračovala distanční výuka. Virtuálních hodin se účastnili převážně studenti starší generace či zájemci pro které je náročné dojíždět na prezenční výuku. Výhodou online výuky bylo také to, že se do ní mohli zapojit studenti z jiných měst či zemí.

Kromě výuky češtiny se učitel věnoval dalším aktivitám, které zahrnovaly překlady španělských textů do češtiny, studentům zprostředkovával veškeré informace o studiu v České republice a vypomáhal v komunikaci s českou ambasádou v problematice týkající se udělení víz či občanství. Náplní učitele je také organizace nebo aktivní účast na oslavách a událostech spojených s českou kulturou a krajaňskou tematikou. Důležitým úkolem učitele je být také dobrým společníkem a přítelem krajanů, což napomáhá šíření dobrého povědomí o Čechách a České republice a zároveň to rozšiřuje prostor pro další možnou spolupráci.

Výuka obecně

Výuka českého jazyka probíhá pravidelně od začátku března, kdy začíná v Argentině nový školní rok, a končí v polovině prosince. V lednu a v únoru jsou v Argentině letní prázdniny, během nichž může učitel pro zájemce připravit náhradní program. Jedná se převážně o konverzační hodiny či hodiny zaměřené na speciální témata a specifickou slovní zásobu. Tyto lekce jsou zpravidla otevřené pro studenty odlišných úrovní. Kromě samotné výuky může učitel připravit společná setkání, přednášky či promítání filmů.

Od března probíhala pravidelná výuka, kdy byli studenti rozděleni do studijních skupin podle úrovně jejich znalostí a délky jejich studia. Délka studia vždy neodpovídá znalostem studentů. Studenti mohou změnit svou úroveň a studijní skupinu podle vlastního uvážení nebo na doporučení učitele.

Výuka v roce 2023 probíhala kombinovanou formou. Cílem učitele bylo přejít z distanční výuky na prezenční v co největší možné míře. Avšak absolutní přestup na prezenční výuky by znamenal nemalou ztrátu studentů. Prezenční výuka probíhala na několika místech (viz. níže).

Většina skupin během výuky používala učebnici *New Czech Step by Step* od L. Holé, pokročilejší studenti pak pracovali s učebnicí *Česky krok za krokem 2* od L. Holé a 2 pokročilé skupiny nepracovaly úzce s žádnou z učebnic. Během výuky učitel využíval také audiovizuální materiály (YouTube, Česká televize, www.realityczech.org, www.czechstepbystep.cz aj.) nebo připravoval vlastní studijní materiály. Studenti měli například v oblíbené cvičení vytvořená na www.wordwall.com se kterými se pracovalo v hodině, ale také je mohli využívat individuálně mimo výuku. V hodinách byla používána často také adaptovaná próza, např. *Pražské legendy*, *Brněnské legendy*, *Staré pověsti české a moravské*, *O pejskovi a kočičce*, *Česká čítanka* aj. Nejoblíbenější byly však hry jako *bingo*, *šibenice*, *hádej kdo/co jsem*, *slovní fotbal* a jiné.

Kromě samotné výuky jazyka byla v hodinách vykonávána také osvětová činnost. Učitel by měl seznámit podrobně studenty s českými realitami, historií, literaturou, s významnými českými osobnostmi, s českou filmovou tvorbou a podobně, a to prostřednictvím videí, textů, prezentací či jiných osobně vytvořených materiálů.

Školní rok byl zakončen slavnostním předáváním diplomů na českém velvyslanectví v Buenos Aires a v dalších městech. Pro studenty se jedná vždy o velmi důležitou událost, která je také výrazně motivuje při studiu.

Předávání certifikátů na ambasádě v Buenos Aires v roce 2023 (foto Daniel Dominguez)

Práce učitele na konkrétních místech:

Buenos Aires

1. Krajský spolek Český dům

Český dům je nejaktivnějším spolkem v Buenos Aires. Jeho předsedou je Ricardo Basovník. Spolek během roku pořádá kulturní akce, probíhá zde výuka českého jazyka, přednášky, kurzy vaření a zkoušky taneční skupiny *Sokol* vedené profesorkou Anou Souchop.

Český dům disponuje vekou dvoupatrovou budovou, ve které se nachází v přízemí velký taneční sál s jevištěm, velká kuchyň, bar, sociální zařízení, kancelář, která slouží také jako učebna, a předním a zadním dvorem. V prvním patře se pak nachází menší taneční sál se sociálním zařízením a kuželkářská dráha.

Do *Českého domu*, který se nachází v oblasti Valentín Alsina, v provincii Buenos Aires (leží již za hranicí hlavního města), je možné se dopravovat autobusem nebo využít taxi službu. Je zapotřebí mít na paměti, že se jedná o oblast s vyšší mírou kriminality.

V roce 2023 bylo uspořádáno v Českém domě jen několik vyučovacích hodin českého jazyka o délce 1,5 hodiny, a to z důvodu úmrtí některých krajanů, úbytku aktivních členů spolku, kteří měli zájem o výuku a také proto, že někteří zájemci preferovali výuku v *Instituto Argentino Gallego Santiago Apóstol*.

Během roku 2023 se ve spolku konaly četné aktivity. Členové spolku se účastnili také dalších aktivit mimo spolek nebo je přímo organizovali. V březnu spolek pořádal již tradiční akci pod názvem *Vinobraní*, v dubnu ve spolku proběhlo pálení čarodějnic spojené s hledáním pokladu pro nejmenší krajany a přednáška pořádaná učitelem týkající se této tradice a historie doplněná vyprávěním o nadpřirozených bytostech vyskytujících se v české kultuře a literatuře. O Velikonocích proběhla ve spolku velikonoční dílna a kurz vaření. V květnu se realizovala *Májová oslava*. V červnu se spolek účastnil velké kulturní akce pořádané hlavním městem – *Buenos Aires Celebra*. Během této události spolek představuje veřejnosti českou gastronomii, kulturu a jazyk a taneční soubor *Sokol* prezentuje svou nazkoušenou choreografii široké veřejnosti. V srpnu proběhl ve spolku další kurz vaření pořádaný učitelem a promítání filmu *Kolja*. V září se spolek účastnil oslav *Dne imigrantů* na slavné *Avenida de Mayo*. Tato událost nesla oficiální název *Festival de Colectividades* a čeští krajané zde opět prezentovali českou kulturu, gastronomii a tradiční folklórní tance. 28. října proběhla ve spolku velká oslava spojená s Dnem vzniku samostatného Československa. Taneční soubor *Sokol* vystupoval také na honosné oslavě tohoto výročí, kterou pořádalo České velvyslanectví v Buenos Aires v historické budově *Palacio Paz*. V prosinci se realizovala v budově spolku oslava sv. Mikuláše, vánoční kurz vaření, vánoční dílna, ukázka vánočních tradic, vánoční trh a promítání filmu *Pelíšky*.

Pálení čarodějnic v Českém domě (foto María Elena Montechiari)

Taneční soubor Sokol po vystoupení v Palacio Paz (foto Ana Souchop)

2. Společenský a sportovní klub Sparta

Aktuálním předsedou klubu je Nestor Alberto Pepe, který ve funkci nahradil českou krajanku Anu Marii Verbik. V klubu probíhá mnoho sportovních i jiných aktivit, které již nejsou vázány na českou kulturu. Prostory spolku byly prodány městskému obvodu Villa Domínico, ale nadále v nich existuje jedna místnost pro výuku češtiny, která je vybavena tabulí, stolem a židlemi. Na výuku češtiny v předešlých letech docházely převážně dámy staršího věku. O organizaci výuky a komunikaci s klubem se starala Ana Maria Verbik ve spolupráci s učitelem. V klubu Sparta však v roce 2023 probíhala rozsáhlá rekonstrukce, která znemožnila využívání jeho prostor. Ana Maria Verbik se v tomto roce potýkala také s osobními problémy a nechtěla se v tomto roce ujímat organizace. Některé studentky dojížděly na výuku do *Instituto Argentino Gallego Santiago Apóstol*. Po dokončení hlavních úprav by měly být obnoveny kurzy českého jazyka a české kuchyně.

Při cestě do klubu, který se nachází v oblasti Villa Domínico, je nutné využít příměstský vlak a je opět potřeba brát v potaz, že se jedná o oblast s vyšší úrovní kriminality.

3. Instituto Argentino Gallego Santiago Apóstol

V roce 2023 výuka probíhala na soukromé základní a střední škole *Instituto Argentino Gallego Santiago Apóstol* ve čtvrti Balvanera. Institut pro výuku českého jazyka nabídl velkou učebnu s internetovým připojením a digitální tabulí, která výrazně zpestřila výuku jazyka. Institut neposkytuje žádné zázemí na uschovávání učebních pomůcek. Výuka zde v roce 2024 bude pokračovat.

Čtvrť Balvanera je známou komerční oblastí, která je plná malých i velkých prodejen všeho druhu. Prodejny zavírají okolo 19 hodiny a po jejich uzavření ustává cirkulace osob na ulici. Vzhledem k tomu, že výuka končí zpravidla ve 21 hodin, je opět dobré mít na paměti bezpečnost. Do Institutu se lze dostávat pěšky, autobusem, metrem, taxi službou či na kole, které je, s ohledem na časté zácpy v této oblasti, nejrychlejším dopravním prostředkem.

Studijní skupiny (Počet studentů odpovídá těm, kteří absolvovali celý kurz s pravidelnou docházkou):

Věkové rozpětí: 20–78 let

1. Skupina: dospělí – úroveň 1 (90 minut 1x týdně): 9 studentů
2. Skupina: dospělí – úroveň 1 (90 minut 1x týdně): 9 studentů
3. Skupina: dospělí – úroveň 2 (90 minut 1x týdně): 4 studenti
4. Skupina: dospělí – úroveň 3 (90 minut 1x týdně): 7 studentů
5. Skupina: dospělí – úroveň 6 (90 minut 1x týdně): 6 studentů
6. Skupina: dospělí – úroveň 6 (90 minut 1x týdně): 3 studenti

Během výuky v Instituto Argentino Gallego Santiago Apóstol (foto Pavlína Řeháčková)

4. Byt učitele

S ohledem na to, že *Instituto Argentino Gallego Santiago Apóstol* nabízí své prostory pouze pro výuku v odpoledních hodinách, nastala otázka, kde budou probíhat dopolední prezenční kurzy. Protože se byt učitele nachází v centrické oblasti a nejednalo se o příliš velké studijní skupiny, učitel poskytl pro dopolední prezenční výuku svůj byt, který vybavil bílou tabulí a později také velkou televizní obrazovkou pro zpestření výuky, ale také pro využití během filmových večerů. V bytě učitele probíhaly také konverzační hodiny, které se konaly zpravidla v pátek večer.

Studijní skupiny (Počet studentů odpovídá těm, kteří absolvovali celý kurz s pravidelnou docházkou):

Věkové rozpětí: 19–72 let

1. Skupina: dospělí – úroveň 5 (90 minut 1x týdně): 8 studentů
2. Skupina: dospělí – úroveň 8 (90 minut 1x týdně): 2 studentky
3. Skupina: dospělí – konverzace (120 minut 1x týdně): variabilní počet studentů

5. Distanční výuka

Jak už bylo výše zmíněno, nadále také probíhala distanční výuka. Distanční výuky se účastnili převážně studenti vyššího věku a studenti bydlící daleko. Na začátku roku učitel otevřel hodiny pro 7 skupin.

Studijní skupiny (Počet studentů odpovídá těm, kteří absolvovali celý kurz s pravidelnou docházkou):

Věkové rozpětí: 28–73 let

1. Skupina: dospělí – úroveň 2 (90 minut 1x týdně): 12 studentů
2. Skupina: dospělí – úroveň 3: ráno (90 minut 1x týdně): 6 studentů
3. Skupina: dospělí – úroveň 3: večer (90 minut 1x týdně): 11 studentů
4. Skupina: dospělí – úroveň 5 (90 minut 1x týdně): 5 studentek
5. Skupina: dospělí – úroveň 7 (90 minut 1x týdně): 6 studentů
6. Skupina: dospělí – úroveň 8 (90 minut 1x týdně): 7 studentů
7. Skupina: dospělí – úroveň 9 (90 minut 1x týdně): 2 studentky

Santa Fe

Santa Fe je velké město ležící 500 km severozápadně od hlavního města Buenos Aires. Učitel se může do Santa Fe dopravit autobusem nebo letecky. Z Buenos Aires trvá cesta autobusem přibližně 7 hodin, z Rosaria jsou to 2–3 hodiny. Letecky se je možné dopravit přímo do města Santa Fe nebo do blízkého města Paraná, které leží na druhém břehu řeky Paraná. Z Paraná se lze dostat do Santa Fe autobusem nebo je možné využít místní taxi služby. Let z Buenos Aires do obou měst trvá více než hodinu.

Nachází se zde spolek *Asociación Civil Centro Checo Santa Fe*. Aktivita spolku výrazně poklesla po úmrtí některých starších krajanů, kteří se chodu spolku velmi věnovali. Prezidentkou spolku je oficiálně Inés Frazzatti, která však nevykazuje žádnou aktivitu a chce kvůli své vytíženosti předat funkci novému nástupci. Neoficiálně ji zastupuje momentálně krajanka Rosa Kurgansky, která by se měla stát příští předsedkyní spolku. Během roku 2024 bude pravděpodobně zapotřebí změnit status spolku a uspořádat nové volby.

Výuka probíhá v Santa Fe vždy poslední týden v měsíci (v pondělí, v úterý a ve středu). V roce 2023 byla realizována prezenční výuka nejdříve v prostorách spolku *Dom Polski*. Polský spolek se však nachází poměrně daleko od centra a během výuky češtiny v něm probíhaly další aktivity, jako například kurzy salsy či zkoušky sboru, které svým hlukem značně narušovaly výuku. Po domluvě se studenty byla výuka přesunuta do *Centro Balear*, které se nachází blízko centra a disponuje pohodlnými a klidnými prostory. Během roku učitel s krajany v Santa Fe uspořádal také pálení čarodějnic spojené s přednáškou zaměřenou na tradici a historii pálení čarodějnic a také na

nadpřirozené bytosti v české kultuře a literatuře. V prosinci byla uspořádána pro krajanů česká štědrovečerní večeře a mohli se dozvědět něco o českých zvycích spojených s Vánocemi. Některé si pak prakticky vyzkoušeli.

Studijní skupiny (Počet studentů odpovídá těm, kteří absolvovali celý kurz s pravidelnou docházkou):

Věkové rozpětí: 15–72 let

1. skupina: dospělí – začátečníci (90 minut 3x za měsíc): 2 studenti
2. skupina: dospělí – mírně pokročilí (90 minut 3x za měsíc): 6 studentů
3. skupina: dospělí – středně pokročilí (90 minut 3x za měsíc): 2 studenti

Studenti během české štědrovečerní večeře v Santa Fe (foto Pavlína Řeháčková)

Rosario

Rosario je jedno z největších měst Argentiny (1 milión obyvatel) a je největším městem provincie Santa Fe. Leží na druhé největší řece Jižní Ameriky, Paraná, a nachází se přibližně 300 km severozápadně od hlavního města Buenos Aires. Cesta autobusem z Buenos Aires trvá okolo 4,5 hodiny. Rosario má velký hospodářský význam a jedná se o vyhledávaný turistický cíl. Přesto se jedná o město s nejvyšším počtem násilných vražd v Argentině (cca 258 za rok 2023) a velkým počtem loupežných přepadení a krádeží.

V Rosariu působí spolek *Asociación Hogar Checoeslovaco de Rosario*. Předsedou spolku je Julián Gabriel Meliharek. Spolek v Rosariu disponuje poměrně velkou dvoupatrovou budovou s velkým sálem s bílou tabulí a kuchyní, která je učiteli k dispozici během kurzů vaření. Spolek se nachází dále od centra a nejlepším způsobem dopravy je využití místní taxi služby. Zpět do centra se lze zpravidla vrátit s některým z krajanů. Při cestách do spolku a ze spolku by měl mít učitel na vědomí, že se jedná o chudší část města se zvýšenou kriminalitou. Ubytování si zajišťuje učitel sám.

V roce 2023 probíhala ve spolku prezenční výuka českého jazyka, kurzy vaření a tance. Spolek reprezentuje taneční soubor *Vlastimil*, který vede profesorka María Florencia Boillos. V roce 2023 taneční soubor reprezentovaly dvě skupiny rozdělené na dětské a dospělé tanečnice. Výuka probíhá zpravidla poslední čtvrtek a pátek v měsíci a na sobotu připadá kurz vaření či jiná kulturně-společenská aktivita, kterou pořádá vyslaný učitel nebo se jí účastní. Během roku

uspořádal učitel s krajany například velikonoční a vánoční dílnu. Pro spolek je velmi důležitý festival *Encuentro y Fiesta Nacional de Colectividades Rosario*. Jedná se o desetidenní událost, na které spolek prezentuje českou gastronomii a kulturu a taneční soubor *Vlastimil* vystupuje před širokým publikem.

Velikonoce v Rosariu (foto Julián Gabriel Meliharek)

Studijní skupiny (Počet studentů odpovídá těm, kteří absolvovali celý kurz s pravidelnou docházkou):

Věkové rozpětí: 24–69 let

1. skupina: dospělí – mírně pokročilí (90 minut 2x za měsíc): 5 studentů
2. skupina: dospělí – středně pokročilí (90 minut 2x za měsíc): 5 studentů

Montevideo

V uruguayském hlavním městě Montevideu se nachází spolek *Asociación Uruguay de Amigos de la República Checa*. V roce 2023 došlo ke změně ve vedení spolku. Jeho novou předsedkyní se stala Jacqueline Referovich, která převzala tuto funkci po krátkém působení předsedy Gustava Havranka. K těmto změnám došlo po úmrtí Věry Kreclové, která byla předsedkyní spolku po dlouhou dobu a také v Montevideu vyučovala češtinu. Krajané během roku organizují menší setkání za přítomnosti i nepřítomnosti vysílaného učitele. Spolek bohužel nedisponuje vlastní budovou.

Po úmrtí Věry Kreclové výuku češtiny převzala Norma Liliana Echeto, která se stále jako učitelka zaučuje, proto s ní krajanský učitel může spolupracovat a poskytnout jí pomoc či více studijních materiálů.

Hlavní náplní vyslaného učitele v Montevideu je přednášková činnost. Prostory pro konání přednášek či pro uspořádání setkání se v roce 2023 měnily. Před pandemií se konaly zpravidla v plně vybavených prostorách Národní knihovny. Učitel v Montevideu uspořádal v roce 2023 dvě přednášky. První přednáška nesla titul *Významní čeští hudební skladatelé* a druhá byla připravena ve spolupráci s předsedkyní spolku *Centro Cultural Checo en Buenos Aires* Anou Janku na téma *Jaroslav Hašek a Dobrý voják Švejk*, která byla spojena s promítáním filmu *Dobrý voják Švejk*.

Za normálních okolností se učitel může do Montevidea dopravovat lodí (se společností *BuqueBus*) nebo může zvolit kombinaci lodní a autobusové dopravy, kterou zprostředkovávají společnosti *BuqueBus* a *Colonia*. V tomto případě je zapotřebí přepravit se lodí do městečka Colonia del Sacramento a poté pokračovat autobusem do Montevidea. Poslední možností je využití dálkového autobusu z Buenos Aires do Montevidea. Ubytování si zajišťuje učitel sám. Nejlepší je zvolit ubytování v centru, kde se obvykle nachází také prostor pro přednášky a jedná se o zónu, která je bezpečná i v noci.

Promítání filmu Dobrý voják Švejk v Montevideu (foto Pavlína Řeháčková)

Córdoba

Córdoba je jedním z největších argentinských měst a nachází se 700 km severozápadně od Buenos Aires. Sídli zde spolek *Asociación Checos y Eslovacos de Córdoba*. Předsedkyní spolku se v roce 2023 stala česká krajanka Hana Dauria a nahradila tak Pamelu Villalvu Havlik. Hana Dauria také realizuje výuku českého jazyka. Během roku členové spolku organizují přednášky, kulturní aktivity, kurzy vaření a vyšívání. Jedná se o velmi aktivní spolek, se kterým učitel může spolupracovat dle vlastního uvážení. Spolek se účastní kulturní události *Oktoberfest* v malém městečku Villa General Belgrano ležícím blízko hlavního města provincie. Na tuto důležitou událost na celonárodní úrovni je spolek *Asociación Checos y Eslovacos de Córdoba* zván každoročně. Spolek také pořádá vlastní kulturní a společenská setkání, bohužel však nedisponuje vlastní budovou, takže si potřebné prostory musí pronajímat.

V roce 2023 zde učitel uspořádal přednášku na téma *Významní čeští hudební skladatelé* a hodinu konverzace. Kromě přednášek a lekcí konverzace může učitel spolku poskytnout elektronické studijní materiály nebo může pomoci zodpovědět četné dotazy.

Další možná spolupráce

Krajanský učitel často spolupracuje s Velvyslanectvím České republiky v Buenos Aires. Po domluvě je možné využít prostory ambasády na uspořádání nějaké kulturní akce či na organizaci již tradičního předávání diplomů. Na české ambasádě se také nachází knihovna s českou literaturou a dalšími studijními materiály. Knihovnu využívá a spravuje učitel. Po domluvě ji mohou navštívit také studenti. Učitel může dále spolupracovat s *Centro Cultural Checo en Buenos Aires*, které vede krajanka Ana Janku. Jedná se o sdružení, které uskutečňuje aktivity na vysoké úrovni orientované převážně na umění a klasickou hudbu. Ana Janku uspořádala ve spolupráci

s učitelem dvě aktivity na české ambasádě. První aktivitou byla přednáška na téma *Karel Jaromír Erben a jeho dílo Kytice*, která byla doplněna promítáním filmu *Kytice*. V říjnu proběhla na ambasádě přednáška na téma *Jaroslav Hašek a jeho mistrovské dílo Dobrý voják Švejk* spojená s promítáním filmu *Dobrý voják Švejk*. V Buenos Aires se nachází také dobře fungující slovenský spolek *Spolok*, se kterým navazuje často spolupráci *Český dům*. Stejně tak v nedalekém Berissu se nachází slovenský spolek *Colectividad Eslovaca Berisso*. Lze také udržovat kontakt s *Museo del Ladrillo*. Muzeum cihel se nachází ve městě La Plata (60 km od Buenos Aires) a vypravuje o jeho rodinné historii, stejně tak o národní výrobě cihel. Do muzea lze pořádát exkurze či uspořádat v jeho prostorách nějakou přednášku. V Patagonii se nachází malý spolek *Asociación de Checos y Eslovacos en San Carlos de Bariloche y la Patagonia* s kterým může učitel komunikovat a podporovat ho v jeho aktivitách.

Během přednášky o Karlu Jaromíru Erbenovi a jeho dílu Kytice (foto autor neznámý)

Další aktivity realizované učitelem

Kromě přímé spolupráce s místními spolky může učitel také organizovat aktivity bez přímé vazby na některou z asociací jako např. promítání filmů v jeho bytě či jiných prostorách nebo společenská setkání pro krajanů a studenty češtiny

V listopadu byl uspořádán v brazilské Nova Petrópolis 12. *Festival české a slovenské kultury v Latinské Americe*. Hlavním organizátorem festivalu byl učitel vyslaný na jih Brazílie, Matouš Hartman, a místní spolek *Associação dos Descendentes de Imigrantes da Boêmia*. V menší míře se na organizaci festivalu podíleli také učitelé z dalších lokalit Jižní Ameriky. Jednalo se o událost trvající 3 dny, která vyžadovala náročnou organizaci. Šlo o bohatý program plný přednášek, hudebních a tanečních vystoupení, projekcí, proslovů, ale hlavně se také jednalo o společně strávený čas krajanů z celé Argentiny a Brazílie a některých přilehlých států. Hlavním smyslem tohoto festivalu je posílení vazeb mezi jednotlivými krajanů a spolky a šíření dobrého povědomí o České a Slovenské republice mezi krajanů a širší veřejností. Festival se letos významně vydařil.

Krajanští učitelé během druhého dne 12. Festivalu české a slovenské kultury v LA (autor neznámý)

Třetí den 12. Festivalu české a slovenské kultury v LA (autor neznámý)

Stanovené cíle pro rok 2023

Otazníkem je stále vytvoření kurzu pro dětské posluchače v Buenos Aires. Možná by bylo reálné vytvořit alespoň jednu skupinu. V Santa Fe bude zásadní vyřešit problém se změnou vedení spolku *Asociación Civil Centro Checo Santa Fe*. Nebude zapotřebí zvolit pouze nového předsedu či předsedkyni, ale obnovit celou komisi a pravděpodobně i změnit statut spolku. V tomto případě bude nutná intervence učitele. Dalším cílem je obnovení spolupráce s Muzeem cihel v La Platě, uspořádání exkurze pro studenty a případná realizace přednášky v prostorách muzea. V Buenos Aires by se mohly obnovit také divadelní zkoušky.